

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1287/21-S

Název	Základní škola Kolín III., Lipanská 420
Sídlo	Lipanská 420, 280 02 Kolín III.
E-mail	reditel@4zskolin.cz
IČ	48663808
Identifikátor	600045382
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bohumil Herčík
Zřizovatel	město Kolín
Místo inspekční činnosti	Lipanská 420, 280 02 Kolín III.
Termín inspekční činnosti	1. 11. 2021 – 4. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů, jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny. Školní klub ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 svoji činnost nevykonává vzhledem k vyhlášeným protiepidemickým opatřením. Škola se profiluje specializovanými třídami s rozšířenou výukou tělesné, výtvarné a hudební výchovy.

ZŠ vzdělává v 25 třídách 621 žaka včetně 102 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž tři jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu. Ke dni inspekce byl nejvyšší povolený počet naplněn z 96 %. Škola eviduje 36 žáků s odlišným mateřským jazykem, deset z nich využívá bezplatnou jazykovou přípravu v určené škole. Zájmové vzdělávání ve školní družině je uskutečňováno v osmi odděleních, nejvyšší povolený počet je naplněn z 98 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) na základě vlastních zkušeností a dobré znalosti prostředí zpracoval koncepční materiál, který plynule navazuje na jeho předchozí záměry. Z této strategie vychází roční plán, který zahrnuje veškeré oblasti činnosti školy, stanovuje reálné vize a cíle. Organizace vzdělávání a kontrolní systém vykazují opakované nedostatky, např. neaktualizované některé vnitřní předpisy s negativním přesahem do průběhu vzdělávání. Vedení problémy plně neidentifikuje a tudíž nepřijímá účinná opatření k nápravě. Ve velké míře je realizována hospitační činnost, jejíž stanovená kritéria pro vyhodnocení kvality a efektivity vzdělávání jsou na nižší úrovni, což rovněž negativně ovlivňuje průběh vzdělávání.

Činnost školního poradenského pracoviště je systematická a plánovaná. Vzhledem k velikosti školy je zatížení jediné výchovné poradkyně extrémní, zjištěná skutečnost však nemá negativní dopad na vzdělávání žáků se SVP. Kompetence v této oblasti nejsou ze strany vedení dobře rozděleny. Poradenští specialisté poskytují podporu, poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Kariérové poradenství se daří zajišťovat v potřebném rozsahu i kvalitě. Komunikace i spolupráce s externími poradenskými pracovišti probíhá efektivně.

O činnosti školy jsou zákonným zástupcům informace poskytovány prostřednictvím školního informačního systému Edupage, webových stránek, na třídních schůzkách, dostupné jsou i na nástěnkách v budově školy. Vedení školy úspěšně realizuje množství aktivit podporujících spolupráci s vnějšími partnery, které mají pozitivní dopad na vzdělávání. Probíhá pravidelné zjišťování spokojenosti zákonných zástupců s podmínkami vzdělávání prostřednictvím dotazníkových šetření, vedení školy se jejich připomínkami zabývá, podnětné návrhy realizuje v praxi.

Pedagogický sbor ZŠ je dlouhodobě stabilní, tvoří ho 38 učitelů, z nichž je šest bez odborné kvalifikace. Tato skutečnost nemá významný vliv na kvalitu vzdělávání, neboť metodické sdružení i předmětové komise efektivně pracují a podporují nové i začínající kolegy. Ředitel prokazatelně kvalifikované pedagogy hledá. Ve škole dále působí 14 asistentů pedagoga s odbornou kvalifikací. Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťuje osm rovněž odborně kvalifikovaných vychovatelek, které efektivně plánují a pravidelně vyhodnocují činnost prostřednictvím metodického sdružení zájmového vzdělávání. Školní družina pořádá příměstský letní tábor realizovaný v průběhu prázdnin, nabízí tím efektivní využití volného času pro jeho účastníky.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) probíhá v dostatečném rozsahu, vychází z potřeb školy. Převážně je zaměřeno na podporu čtenářské gramotnosti a formativní hodnocení. Poradenští specialisté a pedagogové funkčně využívají poznatky z DVPP při individualizaci výuky, reedukaci a procvičování učiva se žáky se SVP. Pedagogický sbor intenzivně spolupracuje a sdílí své zkušenosti. Tato skutečnost se pozitivně odráží v podpoře všestranného rozvoje žáků školy i účastníků zájmového vzdělávání.

Škola vytváří podmínky pro realizaci aktivit na podporu přírodovědné gramotnosti. Dlouhodobé i jednodenní projekty, stejně jako řada exkurzí, obohacují povinné kurikulum. Za finanční podpory zřizovatele je realizován projekt zaměřený na třídění odpadu.

Materiální a prostorové podmínky jsou velmi dobré, umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Nově byl zrekonstruován hudební sál, venkovní učebna i specializované učebny pro výuku fyziky a chemie. Finanční dotace v rámci projektu Šablony II je využívána pro činnost školního psychologa a na nákup didaktických pomůcek. Škola disponuje dostatečným množstvím kvalitních pomůcek pro vzdělávání, ke zlepšení došlo v oblasti informačních technologií nákupem tabletů a notebooků pro pedagogické pracovníky i žáky. Školní družina má pro svou činnost optimální podmínky v samostatném zázemí, využívá i další prostory školy. Je tak umožněna realizace širokého spektra aktivit, které mají pozitivní vliv na rozvoj zájmu účastníků

Škola dbá na prevenci rizik, všichni žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou poučováni o zásadách a pravidlech bezpečného chování. Provázaně jsou do výuky zařazována témata z oblasti prevence úrazů, rizikového chování, zdravého způsobu života a dopravní výchovy jak v základním, tak v zájmovém vzdělávání. Počet úrazů je vzhledem k počtu žáků úměrný, jedná se o drobná poranění. Budova je zajištěna proti vstupu neoprávněných osob, realizovaná opatření byla v průběhu inspekční činnosti účinná.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Veškerá výuka byla pečlivě připravena, často až předimenzována v oblasti volby jednotlivých forem a metod práce. V hodinách převažovala účinná frontální výuka. Střídal se s prací ve dvojicích, skupinovou nebo samostatnou prací, které ale nebyly mnohdy pro absenci stanovených pravidel vyučujícími a nedodržování základních pracovních návyků zcela účelné. V uplatnění didaktických zásad byly mezi jednotlivými hodinami velké rozdíly. Jen v menší části sledované výuky byly stanovovány přiměřené nároky respektující individuální schopnosti a dovednosti jednotlivých žáků. Učitelé nevyžadovali obsahově náročnou komunikaci.

Hodiny byly zahájeny vhodnou aktivizací učiva před výkladem nové látky nebo procvičováním dříve nabytých vědomostí. Ve významné části na druhém stupni výuky se vyskytovaly kázeňské problémy. V polovině hodin na prvním stupni byly zařazeny aktivizační a pohybové chvílky, díky nim se dařilo udržet pozornost žáků.

Učitelé poskytovali žákům zpětnou vazbu, hodnocení bylo z jejich strany vždy zařazeno, nemělo však formativní charakter. Sebehodnotící aktivity a forma sebereflexe žáků byly většinou dobře voleny přiměřeně jejich věku a schopnostem. Vzájemné vrstevnické hodnocení a aktivity podporující sebevědomí žáků se vyskytovaly jen zřídka.

Motivační prostředí učeben účelně podporovalo výuku, stejně jako využívání dostatečného množství názorných materiálů a pomůcek. Didaktická technika je dostupná ve všech učebnách, učitelé i žáci ji efektivně využívali.

Škola má dobře nastavený systém práce pro žáky se SVP. Ve sledovaných hodinách byla výuka pro ně většinou diferencovaná. Podpora ze strany asistentek pedagoga, dobře koordinovaná vyučujícími, byla přínosná pro všechny žáky. Kvalitní speciální učebnice a didaktické materiály pro vzdělávání žáků se SVP byly funkčně využívány při individuální pedagogické intervenci i ve výuce předmětu speciální pedagogické péče.

Hodiny matematiky na prvním stupni byly zaměřeny na procvičování učiva a upevňování matematických algoritmů. Žáci byli vhodně upozorňováni na využití získaných znalostí a dovedností v reálném životě. Učitelky je přirozeně motivovaly a povzbuzovaly

ke zvládnutí zadaných úloh. Téma hodin bylo často vhodně založeno na využití mezipředmětových vztahů. V hodinách českého jazyka na prvním stupni byly nejčastěji procvičovány mluvnické jevy a prohlubovány již dříve získané vědomosti a znalosti žáků. Učitelky vhodně motivovaly žáky ke čtenářství zařazením práce s literárním textem. Hodiny měly jasný cíl a pestrý sled na sebe navazujících aktivit. V hospitovaných hodinách ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět učitelky vedly žáky k pozitivnímu vztahu k přírodě, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a věcně správným formulacím. Prezentace společné práce a její hodnocení však v některých případech bylo nepřiměřeně dlouhé, ostatní žáci ztráceli pozornost a do dění v hodině se nezapojovali.

Anglický jazyk škola vyučuje od prvního ročníku, další cizí jazyk od osmého ročníku. Výuka anglického, ruského i německého jazyka byla velmi dobře připravena a většinou dobře vedena. Učitelé kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky, dbali na rozvoj slovní zásoby žáků, učivo smysluplně propojovali s každodenními reálnými situacemi. Nedostatkem jedné třetiny hodin byla absence komunikačních aktivit zaměřených na vzájemnou interakci mezi žáky.

Pedagogové při výuce humanitních předmětů (český jazyk, dějepis, výchova k občanství) směřovali ke konkrétním cílům vycházejícím z příslušného školního–vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Jen výjimečně žáci objevovali nové poznatky, analyzovali, vyvozovali nebo kriticky hodnotili. Vhodně byly uplatněny odpovídající textové materiály a další informační zdroje. V těchto předmětech při prezentování výsledků byl dostatečně kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností žáků a důsledné používání spisovného jazyka.

Veškerá sledovaná výuka přírodovědných předmětů na druhém stupni se vyznačovala účelným využitím prezentačních technologií. Zřídka bylo vyžadováno srozumitelné vyjadřování s využitím předmětových specifik – např. přesný matematický jazyk a symbolika, potvrzování nebo vyvracení vyslovaných hypotéz a závěrů. V hodinách převažovala vstřícná pracovní atmosféra. Zdařilá byla zhruba třetina výuky, kde byly efektivně uplatněny aktivní metody, účelná diferenciací či příprava žáků na samostatnou práci připomenutím žádoucího matematického aparátu. Zřídka byla uplatněna efektivní práce s chybou. Velmi dobrou úroveň měla sledovaná výuka fyziky a zeměpisu.

V hodinách předmětů vzdělávací oblasti Umění a kultura na prvním i druhém stupni učitelky u žáků kvalitně podněcovaly a rozvíjely emociální a prožitkovou složku jejich osobností. V hodinách hudební výchovy byly rovnoměrně zastoupeny vokální, rytmizační, pohybové i instrumentální činnosti. Entuziazmus a pozitivní energie vyučujících přispívala k aktivnímu zapojení žáků. Vzdělávání žáků specializujících se na hudební oblast je na vynikající úrovni a zahrnuje široké spektrum aktivit, kterými se škola prezentuje na veřejnosti. Při výtvarné výchově žáci využívají řadu atraktivních materiálů a výtvarných potřeb pro kvalitní a estetické ztvárnění daných témat, o čemž svědčí esteticky podnětné prostředí celé školy.

Výuka tělesné výchovy byla vedena odborně správně, hodiny byly promyšlené, zaměřené na rozvoj tělesné zdatnosti žáků odpovídající jejich věku. Zařazení vhodných pohybových aktivit z florbalu a vybíjené prohlubovalo dovednosti žáků z těchto sportů, cíleně podporovalo jejich sociální kompetence.

Pozitivem výuky pracovních činností bylo systematické vedení žáků k práci s různými materiály i odpovídajícím nářadím. Aktivity vhodně podporovaly rozvoj zručnosti žáků a schopnost prakticky řešit běžné životní situace.

Činnosti školní družiny naplňují cíle vlastního školního vzdělávacího programu, jsou vhodně zaměřené na rozvoj osobnostních a sociálních dovedností účastníků, rozvoj jejich

nadání a zájmů. Pestrá škála aktivit jednotlivých tematických okruhů účelně zohledňuje individuální možnosti účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání škola posuzuje prostřednictvím vnitřních i vnějších evaluačních nástrojů. Aktuální informace o výsledcích vzdělávání žáků škola čerpá také z elektronického systému evidence klasifikace. Kromě vnějších nástrojů jako je testování žáků prostřednictvím externích testů, výsledků přijímacího řízení do škol vyššího stupně apod. sama systematicky sleduje dosahování cílů stanovených ve ŠVP např. formou srovnávacích ročníkových testů v některých vyučovacích předmětech. Vedení školy a pedagogové většinou reagují na zjištěnou úroveň výsledků, ale efektivita přijímaných opatření je často nízká, o čemž svědčí práce s žáky ohroženými školním neúspěchem, tj. hodnocenými stupněm prospěchu dostatečný. Například v prvním pololetí školního roku 2020/2021 jich bylo 42 a v druhém pololetí se pouze dva z nich v uvedeném hodnocení zlepšili. Celkově ve druhém pololetí těchto žáků přibýlo. Jen dílčím způsobem škola řešila problematický přechod žáků z prvního na druhý stupeň školy zjištěný při předchozí inspekční činnosti v roce 2014. Více než polovina žáků šestého ročníku se ve výše uvedeném školním roce v celkovém hodnocení zhoršila, pětina žáků ztratila hodnocení prospěl s vyznamenáním.

Práce s žáky se SVP je efektivní, vysoký podíl z nich prospívá s celkovým hodnocením prospěl s vyznamenáním. Rovněž většina žáků s odlišným mateřským jazykem je z pohledu hodnocení a klasifikace velmi úspěšná.

Z pohledu posuzování individuálních výsledků žáků za poslední dva uzavřené školní se jeví jako problémová oblast motivace, účinnost podpory a formativní hodnocení žáků. Ve využití studijního potenciálu žáků byly ve výše uvedeném období dle prováděných vnějších i vnitřních testování značné rozdíly. Dosahované výsledky vzdělávání většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaných vzdělávacích programů.

Získávání a vyhodnocování informací o úspěšnosti absolventů školy v dalším vzdělávání nebo profesionálním životě je založeno na individuálních sděleních některých bývalých žáků, popř. na sledování jejich profesní kariéry založené na volbě jejich profílce.

Dodržování třídních pravidel, zařazování programů z oblasti prevence rizikového chování a zdravého způsobu života do výuky aktivně napomáhají k omezení všech forem rizikového chování. Efektivní jsou pro sociální a osobnostní rozvoj žáků pravidelně realizované třídnické hodiny. I přes četné aktivity zaměřené na předcházení rizikovému chování se nepodařilo eliminovat jejich výskyt, např. problematické vrstevnické vztahy a nepřiměřené řešení konfliktů mezi žáky, záškoláctví a skryté záškoláctví. Ukládání záporných výchovných opatření má stoupající tendenci. Udělená pozitivní výchovná opatření však převažovala ve školním roce 2020/2021 nad počtem uložených negativních opatření.

Spolupráce a sdílení zkušeností vychovatelek se pozitivně projevuje v kvalitní realizaci tematických činností, které podporují zájmy účastníků a odráží se ve výsledcích vzdělávání účastníků.

Závěry

Vývoj školy

- Navýšení nejvyššího povoleného i skutečného počtu žáků školy.
- Od minulé inspekční činnosti zvýšení četnosti využívání didaktické techniky ve výuce.
- Zlepšení materiálních podmínek školy.
- Přetrvávání některých nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti – např. problematický přestup žáků na druhý stupeň, neaktualizované vnitřní předpisy.

Silné stránky

- Úzká spolupráce mezi pedagogy, s partnery školy i zákonnými zástupci vytvářející příznivé vzdělávací prostředí.
- Velmi dobré materiální podmínky pozitivně ovlivňující všestranný rozvoj žáků a účastníků.
- Spolupráce a sdílení zkušeností vychovatelek pozitivně se odrážející ve výsledcích zájmového vzdělávání.
- Podpora nadaných žáků v oblastech jejich profilace, výborná úroveň vzdělávání žáků se specializací v oblasti hudby.
- Efektivní práce s žáky se SVP.
- Nízká míra výskytu sociálně-patologických jevů, funkčně nastavený systém primární prevence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neefektivní kontrolní systém vedení školy s formálně přijímanými opatřeními s negativním dopadem na průběh a výsledky vzdělávání.
- Nízké nároky na úroveň ústní i písemné komunikace žáků, nedostatečné upevnění žádoucích pracovních návyků.
- Malá diferenciacce učiva pro nadané žáky v oblastech všeobecného vzdělávání.
- Neefektivní práce se žáky ohroženými školním neúspěchem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost řídicí činnosti, identifikovat případné nedostatky a přijímat účinná opatření k jejich odstranění.
- Zaměřit se na vhodný výběr účelných forem a metod práce s ohledem na věk a osobnostní předpoklady žáků.
- Realizovat účinná podpůrná opatření u žáků ohrožených školním neúspěchem.
- Zaměřit se na podporu nadaných žáků i mimo oblast jejich profilace.
- Zvýšit nároky na žáky v oblasti komunikace, zaměřit se na vytváření a fixaci pracovních návyků.
- Rozšířit tým školního poradenského pracoviště, rozdělit kompetence jednotlivých členů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola Kolín III., Lipanská 420, příspěvkové organizace, vydaná městem Kolín s účinností od 1. července 2018
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení, MSMT-38288/2020-4 s účinností od 1. listopadu 2020
3. Pověření ve funkci ředitele Základní škola Kolín III., Lipanská 420, příspěvkové organizace s účinností od 1. ledna 1995, Potvrzení ve funkci ředitele Základní škola Kolín III., Lipanská 420 s účinností od 1. května 2015
4. Školní informační systém, Školní matrika ke dni inspekce, Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Harmonie“, Školní vzdělávací program pro školní družinu „Ve družině nejen hravě“ účinné ke dni inspekce
6. Školní řád a Vnitřní řady školní družiny a školní jídelny účinné ke dni inspekce
7. Záznamy z jednání pedagogické rady a z jednání předmětových komisí za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
8. Dokumentace školního poradenského pracoviště za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
10. Dlouhodobý plán rozvoje školy na období 2021 - 2026
11. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS–852/14-S, z 17. dubna 2014
12. Personální dokumentace za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce
13. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce)
14. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2020 a k 30. září 2021
15. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy)
16. Výsledky testování za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
17. Doklady o přijímání ke vzdělávání za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dana Šilhánová, v. r.

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní
inspektorka

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., v. r.

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní
inspektorka

PaedDr. Jarmila Tóthová, v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Mgr. Karel Kumstýř, v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková, v. r.

V Praze 16. listopadu 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bohumil Herčík,
ředitel školy

Mgr. Bohumil Herčík, v. r.

V Kolíně 30. listopadu 2021